

Wiadomości Zootechniczne

ROK LVIII (2020) NUMER 2 (306)

Państwowy Instytut Badawczy

ul. Sarego 2, 31-047 Kraków
tel. 666081176, 666081198, 666081202, fax 12 2856733
e-mail: wiad-zoot@izoo.krakow.pl internet: http://www.izoo.krakow.pl

Wydawnictwa własne IZ PIB

RADA REDAKCYJNA NAUKOWA

Przewodniczący:

dr hab. Katarzyna Ropka-Molik, IZ PIB Kraków

Członkowie: prof. dr hab. Paweł Bielański, IZ PIB, Kraków; dr hab. Ewa Czerniawska-Piątkowska, ZUT, Szczecin; prof. dr hab. Robert Eckert, IZ PIB, Kraków; prof. dr hab. Józefa Krawczyk, IZ PIB, Kraków; dr hab. Jolanta Opiela, prof. IZ PIB, Kraków; dr hab. Dariusz Piwczyński, prof. UTP, Bydgoszcz; dr hab. Justyna Więcek, SGGW, Warszawa; prof. dr hab. Piotr Zapletal, UR, Kraków

RECENZENCI

prac zamieszczonych w numerze:

prof. dr hab. Joanna Barłowska, UP, Lublin
dr inż. Romualda Danków-Kubisz, UP, Poznań
dr hab. Ewa Gornowicz, prof. IZ PIB, Kraków
dr hab. Urszula Kaczor, prof. UR Kraków
dr hab. Aldona Kawęcka, IZ PIB, Kraków
prof. dr hab. Kazimierz Klima, UR, Kraków
prof. dr hab. Józefa Krawczyk, IZ PIB, Kraków
dr hab. inż. Edyta Molik, prof. UR Kraków
dr hab. Agnieszka Otwinowska-Mindur, UR, Kraków
dr hab. Mariusz Piwczyński, UTP, Bydgoszcz
prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz, IZ PIB, Kraków

REDAKCJA

Redaktor naczelny: mgr Danuta Dobrowolska
Sekretarz redakcji: mgr Bogusława Krawiec
Tłumaczenie na jęz. ang.: mgr Jerzy Piławski
Redaktor graficzny: mgr Bogusława Krawiec
Skład i łamanie: Maria Makarewicz
Fot. na okładce: Klaczka zimnokrwista Blanka, wiek 2 lata, hodowca Wojciech Oczkowski, Węzówko k. Węgorzewa (fot. Bronisław Borys)

Redakcja informuje, że wersja drukowana czasopisma jest wersją pierwotną

Drukowano w Zespole Wydawnictw i Poligrafii Instytutu Zootechniki PIB (2020). Nakład 550 egz.

Droży
Czytelnicy

Nasze bydło rodzime

Bydło polskie czerwone to rasa autochtoniczna, wywodząca się od krótkorogiego tura brachycerycznego (*Bos taurus brachyceros*) żyjącego we wschodniej części Europy Środkowej i Skandynawii. Rasa ta była utrzymywana już przez Słowian. Hodowla bydła rasy pc ma w Polsce miejsce głównie na terenach podgórskich i górskich oraz w północno-wschodniej części kraju. Zwierzęta te wyróżniają się unikalną budową, która w ciągu minionych stuleci niewiele się zmieniła. Jest to rasa w typie mlecznym z dobrze zaznaczonym umięśnieniem. Charakteryzuje się doskonałym przystosowaniem do trudnych warunków środowiskowych występujących w regionie gór i pogórza (upalne lata i mroźne zimy) oraz dużą odpornością. Istotne są właściwości biologiczne tej rasy o dużym znaczeniu gospodarczym, takie jak: dobra płodność, lekkie porody, duża żywotność cieląt, długowieczność. Bydło to jest niewybredne, bardzo dobrze wykorzystuje pasze gospodarskie, zwłaszcza trawę pastwiskową latem i suche pasze objętościowe zimą. Rasa ta jest ponadto odporna na choroby. Zdolność przetrwania w czasie sezonów o wyraźnym niedoborze paszowym oraz szybka regeneracja utraconej kondycji to dowód na to, że bydło tej rasy posiada jeszcze założenia genetyczne swoich przodków. Dlatego też ważne jest, aby utrzymać i zachować w czystości genotyp tych zwierząt. Rolą ochrony rodzimych ras bydła jest niedopuszczenie do spadku bioróżnorodności wśród zwierząt hodowlanych.

Nazwę „polskiemu bydłu czerwonemu” nadali propagatorzy hodowli tej rasy, prof. F. Holdefleiss (1897) i prof. L. Adametz (1901). W 1894 r. w Galicji Zachodniej powstało Towarzystwo Hodowców Bydła Czerwonego Polskiego. Organizacja obejmowała opieką wyłącznie obory większej własności Małopolski Zachodniej, m. in. Kozy, Rabę Wyżną, Limanową, Jodłownik, Przyborowo. Ośrodki włościńskich hodowli bydła czerwonego znajdowały się w powiatach: Limanowa, Bochnia, Myślenice, Biała i Żywiec. Jedną z najstarszych była obora Jana Drożdża w Jodłowniku, założona w 1890 r. W 1909 r. powstał w Warszawie Związek Hodowców Bydła Polskiego Czerwonego, który zrzeszał 30 obór bydła tej rasy.

II wojna światowa była ciężkim okresem dla hodowli bydła polskiego czerwonego. W wyniku działań wojennych populacja znacznie zmalała. Przepadł prawie cały materiał hodowlany we wschodniej części kraju. Jednakże, wysiłek polskich hodowców i polskiego zespołu pracowników Naczelnego Związku Hodowli Zwierząt, operującego na całym obszarze Generalnego Gubernatorstwa pozwoliły na utrzymanie części materiału zarodowego aż do 1945 r. Stał się on podstawą odbudowy po wojnie pogłowia bydła polskiego czerwonego.

Danuta Dobrowolska

Więcej na ten temat: ss. 47-51.

Czasopismo indeksowane przez bazę danych: PBN, Agro, Arianta, ePNP oraz Index Copernicus

WARUNKI PRENUMERATY: Cena roczna 80,00 zł

Zapraszamy na stronę internetową czasopisma: wz.izoo.krakow.pl

Anglojęzyczna wersja wybranych artykułów w wersji elektronicznej finansowana w ramach Decyzji Nr 693/P-DUN/2018 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.

